डाशस्विन्द्रायैवोक्तः · कीदृशायेन्द्राय यण्ख्यं यथाक्रमेण हरिंवते · एतदुक्तं भवति इन्द्राय हरिवते धानाः इन्द्राय पूषण्वते करम्भः इन्द्राय सरस्वतिवते दधि इन्द्राय मित्राणावते पयस्येति यण्ख्यशब्दार्थः · कुत एतत् शाखान्तरे हरिवदादिगुणविशिष्टस्यैवेन्द्रस्य प्रधानादिदेवतात्वेनोक्तत्वात् मन्त्रवर्णाच्च हरिवाँ३ ऽइन्द्रो धाना अत्तु पूषण्वान्करम्भꣳ सरस्वतीवान्भारतीवानित्यादिः । अत्र प्रणीताप्रणयनं सवनीयोपयुक्तपात्रासादनं सवनीयानां ग्रहणादिप्रोक्षणान्ते दोहं तप्ते पयसि दधिप्रक्षेपं धानानां च पूर्वं अपणं करम्भार्थानां च पेषणं करम्भं च कृत्वा पुरोडाशाभिवासनान्तमाग्नीध्रस्तदानीमेव प्रातरनुवाके पठ्यमाने कृत्वा तत्समीप ऽएव तिष्ठति रक्षार्थम् ॥ प्रथमा कण्डिका ॥ १ ॥

उन्नेतुः पात्रयोजनम् ॥ १ ॥ प्रातरनुवाके शस्यमानऽएव सोमपात्राणां वक्ष्यमाणमासादनमुन्नेतुर्भवति तच्च समाख्यानाद्ध्वर्योः प्राप्तं वचनादुन्नेतुर्भवति । तदेवाह ·

खरोत्तरपूर्वार्धऽउपांꣳश्वन्तर्यामयोः ॥ २ ॥ खरस्योत्तरार्धे ईशानकोणे उपांꣳयोः पात्रे योजयति सादयति · योजनं च विशिष्टे देशे स्थापनम् ।

दक्षिणमुपांꣳशोः ॥ ३ ॥ अर्थादन्तर्यामस्योत्तरम् ।

तदपरेण द्विदेवत्यानि प्रत्यञ्चि ॥ ४ ॥ तस्य पश्चात्समीपऽएव त्रीणि ।

रास्नावमैन्द्रवायवम् ॥ ५ ॥ रास्ना मेखला विद्यते यस्य तद्रास्नावम् मत्वर्थीयो वः · मेखलासदृशकाष्ठावयवयुक्तमैन्द्रवायवग्रहस्य पात्रम् ।

अजकावं मैत्रावरुणम् ॥ ६ ॥ अजागलस्तनौ अजका तद्वत् · अजागलस्तनाकारकाष्ठावयवयुक्तं मैत्रावरुणग्रहस्य द्विदेवत्यस्य पात्रं भवति · गाण्ड्यजकात्संज्ञायामिति[1] (पा॰ ५. २. ११०) मत्वर्थे वः ।

औष्ठमाश्विनम् ॥ ७ ॥ ओष्ठाकारकाष्ठावयवयुक्तमाश्विनग्रहस्य ।

दक्षिणपूर्वार्धे शुक्रामन्थिनोः ॥ ८ ॥ खरस्याग्नेयकोणे शुक्रामन्थिनोः पात्रे ।

दक्षिणꣳ शुक्रस्य ॥ ९ ॥ अर्थादुत्तरं मन्थिनः पात्रम् ।

आग्रयणस्थाली मध्ये ॥ १० ॥ खरस्य मध्ये आग्रयणस्थाली योजनीया ।

---

१) but Pâṇini has अजागा॰.